

יבית אומר

עלון שבועי לכבודו של רבנו הגדול
מרן רבי **עובדיה יוסף** זצוק"ל

פרשת מטות מסעי

ר"ח אב

אב תשפ"ח

גיליון מס' 563

דבר העורך הרב יצחק בר זכאי

ויקצוף משה על פקודי החיל (ל"א, י"ד)

ריש לקיש אמר: כל אדם שכועס אם חכם הוא חכמתו מסתלקת ממנו – ממשה ויקצוף משה על פקודי החיל

וכתיב ויאמר אלעזר הכהן... זאת חוקת התורה... (פסחים ס"ו)
זעזוע יעבור בקרבינו – אומר הגרי"ל יוסמן זצ"ל, אם נצייר לעצמנו את אשר התחולל באותה שעה במחנה ישראל, שישים ריבוא מבני ישראל עומדים לפני משה רבינו ומצפים לשמוע מפיו הלכות גיעולי כלים אשר שמע מהקב"ה, והוא עומד כנגדם **ושותק**, במקומו עומד אלעזר ואומר: זאת חוקת התורה.

מיד תולים כל ישראל עיניהם במשה ותמהים: הרי בעל השמועה לפנינו ומדוע ידבר אלעזר במקומו, ומהי באמת הסיבה?

כל אדם שכועס חכמתו מסתלקת ממנו, כאילו אין כאן משה, כאילו אין כאן חכמה, כי נתעלמה ממנו הלכה,

ואעפ"י שבדאי כעסו של משה במלחמת מדין **היתה מוצדקת**, שהרי תכלית המלחמה היתה לנקום במדין שהכשילו את ישראל ע"י

בנות מדין, וכשהחיו את הנקבות, שוב הביאו את המכשול, ללמדינו שהסתלקות החכמה ממי שכועס אינו בבחינת עונש על כעסו,

אלא הוא **ענין טבעי רוחני**, מציאותו של כעס **שורפת את חכמתו** של הכועס, בין אם כעסו מוצדק או לא.

וז"ל גדול תלמידי האר"י הקדוש – רבי חיים ויטאל זצ"ל:

הנה מורי ז"ל היה מקפיד בענין הכעס יותר מכל שאר העבירות, ואפילו שהוא כועס בשביל מצוה... והוכיחני ע"ז במאוד מאוד, והיה

נותן טעם לזה ואומר: כל שאר העבירות פוגמים באבר אחד, אבל מידת הכעס פוגמת **כל הנשמה כולה ועושה אותה טריפה**.

וכתב רבינו יוסף קארו זצ"ל בסיפרו מגיד מישרים:

שהזהירו המגיד שנתגלה לו מן השמים בענין זה וכך אמר לו:

"וכבר הודעתך כמה אתה צריך לנהוג בשפלות **שלא לכעוס על שום דבר בעולם**, צא ולמד ממשה רבן של כל הנביאים, שבא לכלל כעס,

בא לכלל טעות... ולא תכעס בשום פנים שבעולם... **כי זה כלל גדול!**"

שבת שלום!

שעון קיץ:

שקיעת החמה - 19:44

נץ החמה - 5:51

סו"ז ק"ש: מג"א - 8:33 הגר"א - 9:15

סוף זמן תפילה: הגר"א - 10:25

צאת שבת - 20:15

זמן ר"ת במוצ"ש - 21:10

הזמנים הם לפי אופק ירושלים

פנינים מתורתו על פרשת השבוע

החלצו מאתכם אנשים לצבא (ל"א, ג')

סיפר מרן זיע"א: במלחמת העולם הראשונה באו בחורי ישיבה אל החפץ חיים לדעת מה יעלה בגורלם, והאם ישוחררו מן הצבא והשיב להם הח"ח: בני, זכרו את מאמר חז"ל: כל המקבל עליו עול תורה – מעבירין ממנו עול מלכו, **ושמא תאמרו**, א"כ כל בחור ישיבה יהא משוחרר מהצבא, ומדוע אנו רואים שכמה בחורים נתפסים לצבא?

התשובה לכך: מן השמים מודדים לאדם מידה כנגד מידה, והכל תלוי **במהות המקבל** עול תורה

מי שהקבלה אצלו בצורה תקיפה ומתמיד גדול בתורה מעבירין ממנו עול מלכות **לחלוטין**, אבל מי שקבלתו בעלת אופי חלש ומגלה רפיון בקבלת התורה, - מעבירין ממנו עול מלכות בצורה רופפת והוא נתפס לעבודות המלך לתקופה מסויימת.

(ענף עץ אבות עמ' קס"ט)

ויקצוף משה על פקודי החיל (ל"א, י"ז)

כתב מרן זיע"א: מובא בגמרא (תענית ד') אמר רבא: האי צורבא מרבנן דרתח – אורייתא מרתחא ליה (כלומר, תלמיד חכם צעיר שכועס – מפני התורה שבו הוא כועס) שנאמר: הלא כה דברי כאש נאום ה',

אמר רבינא: אפילו הכי מבעי ליה למילף נפשיה בניחותא (למרות זאת, ירגיל עצמו לדבר בנחת).

והנה ידוע מה שכתב הרמב"ם (דעות ב', ג'): הכעס מידה רעה מאוד, ועל האדם להתרחק ממידת הכעס עד הקצה האחרון, וילמד עצמו שלא יכעוס אפילו על דבר שראוי לכעוס עליו, ע"כ.

ולפי זה, מה שאמרו כאן שתלמיד חכם שכועס – התורה מרתיחה אותו, הכוונה היא שהוא כועס לשם שמים על המכעיסים את ה' במעשיהם הרעים, וכועס עליהם כדי להחזירם למוטב, ואעפ"כ הסיק רבינא שירגיל עצמו לנהוג בנחת, וכמו שסיים הרמב"ם דבריו וכתב: שאם הוא פרנס ומנהיג של הציבור ורוצה לכעוס עליהם עד שיחזרו למוטב, יראה עצמו בפניהם ככועס, אך בליבו לא יהיה כעס.

(מאור ישראל, דרושים עמ' של')

כאשר צוה ה' את משה כן עשו (ל"ו, י')

כתב מרן זיע"א בירושלמי (שבת פ"א) מובא: כל הלומד תורה ואינו **מקיימה** – נוח לו שהפכה שליתו על פניו ולא יצא לאויר העולם,

ולכאורה יפלא על הלשון הזה, הלא די היה לומר: **נח לו שלא נברא** אלא יש לבאר: בגמ' (נידה ל') מובא: כשהעובר במעי אמו, נר דולק על ראשו וצופה מסוף העולם ועד סופו, ואין לך ימים שאדם שרוי בטובה יותר מאותם ימים, ומלאך מלמד אותו כל התורה, וכיון שיצא לאויר העולם בא מלאך וסוטר על פיו ומשכחו את כל התורה, ע"כ.

וא"כ למה יצא לאויר העולם? אלא כדי **לקיים המצוות** שהרי בבטן אימו איך יניח תפילין, איך יטול לולב?

אבל אדם שלומד ואינו **מקיים**, נח לו שהיה נשאר בבטן אימו, שאם רק ללמוד בא, הרי במעי אימו היה לומד וידוע יותר, אלא ודאי שיצא לאויר העולם לקיים המצוות ובזה משלים כוונת הבריאה.

(ענף עץ אבות עמ' ס"ד)

לא יחל דברו ככל היוצא מפיו יעשה (ל', ג')

רגיל מרן זיע"א לבאר בדרך דרש – **לא יחל דברו** – מי ששומר פיו ולא מחלל אותו, ומקיים כל מה שמבטיח, מובטח לו **שככל היוצא מפיו יעשה** – כלומר מה שיוצא מפיו הקב"ה יקים ויעשה כרצונו.

ומסופר בגמ' (כתובות ע"ז) כשהגיע זמנו של ר' יהושע בן לוי להפטר מן העולם, היגע אליו מלאך המוות וחרבו בידו בקשו ר' יהושע להראות לו ברגעיהם האחרונים את מקומו בגן עדן, הסכים לכך מלאך המוות, והתחילו ללכת לשם, ביקש ממנו ר' יהושע שישאיל לו את החרב ונתן לו את החרב, כשהגיע לגן עדן הגביה אותו מלאך המוות הוראה לו את מקומו, מיד קפץ ר' יהושע ונכנס לשם **בעודו חי**, אחז המלאך בגלמתו וניסה לעצור אותו, ואז **נשבע** ר' יהושע שלא יצא משם, אמר הקב"ה: שיבדוק את ר' יהושע אם חזר בו פעם משבועתו גם עתה יחזור משבועתו וימסר ביד המלאך, ואם לא חזר בו אף פעם משבועתו ישאר חי בגן עדן, בדקו במעשיו ומצאו שמיימו לא עבר על שבועתו וקיים כל מה שהבטיח, וכך זכה להכנס חי לגן עדן.

מעשה רב

סיפר רבי יוסף סיטרוק שליט"א – רבה של צרפת

לפני כמה שנים הכומר הראשי של פריז שלח אליו שליח שהוא רוצה לדבר עמו ביחידות, כי דבר סתר לו אליו.

כשהגיע אליו הרב סיטרוק, הופתע לשמוע מהכומר הזה כי ידוע לו שהוא יהודי, אלא שבצעירותו נשבה לבין הגויים, ולמד את כל תורת הנצרות, ונתעלה אצלם בשל כשרונו הגדול, עד **שעשאוהו לראש הכמרים שלהם**, וכעת אין לו את האומץ לעשות מעשה ולקום ולפרוש מהנצרות, ולחזור למוטב.

ואשר על כן הוא מבקש מהרב, שלאחר שהוא ימות, הוא מבקש מכבוד הרב סיטרוק שידאג לעשות לו איזה עילוי נשמה כפי יכלתו.

הרב סיטרוק, שנתקל בפעם הראשונה בשאלה כזו מעניינת, לא ידע כיצד עליו לנהוג במקרה זה, ולכן המתין שיזדמן לו להגיע לפוסק הדור מרן זיע"א ולשטוח בפניו את השאלה הנדירה.

ואכן, הזדמנות זו לא איחרה לבוא, וכשהגיע הרב סיטרוק לירושלים, עלה לבית מדרשו של מרן זצוק"ל, ושם סיפר לו על השאלה הנ"ל. וכששמע כך מרן השיב לרב סיטרוק, שכשימות אותו כומר ישתדלו **לארגן מנין יהודים שישתתפו בלוויה** בלא לעורר חשד מסויים, וכשיגיעו למקום שאין בו צורת צלב ופסל, יאמרו שם פסוקים מסוימים, וכן יאמרו קדיש לעילוי נשמתו.

לאחר שסיים מרן לפסוק את פסקו, **החל לפתע לבכות**, נבהל הרב סיטרוק שמא הוא גרם צער למרן זצוק"ל בשאלה זו, ושאל את מרן זצוק"ל מדוע הוא בוכה, אך מרן השיבו כי הוא בוכה על אותו יהודי – כומר, **כי איזה גיהנם מחכה לו לאחר שנשמתו תעלה למעלה...** כששמעו כך הנוכחים בחדר, השתוממו לראות את גדלותו של מרן שמצד אחד פוסק את ההלכה בישוב הדעת, אך מצד שני כמה גדולה רגישותו ואהבתו לכלל ישראל, עד שהוא **בוכה בדמעות שליש** כאשר הוא שומע על נשמה בישראל שעתידה לסבול בעולם העליון.

סיפר רבי דוד בודא שליט"א – מחבר ספר רביד הזהב

בהיותי מכהן כרב ומורה צדק במרסיי צרפת, והנה בשבת אחר התפילה יצאנו מבית הכנסת והנה נגלה למול עינינו אדם שחזותו מראה כאדם חרדי, שהיה מהלך צולע בצורה מחרידה ביותר, ואז אמרתי: השם ישלח לו רפואה שלימה. והיה איתי שם אחד מהשוחטים במרסיי, ואמר לי **הלוואי שישאר במצבו כך**.

תמהתי, למה? אמר לי בא ואספר לך!

זה הבחור היה בשיבה אחת באנגליה (לא אזכיר שם הישיבה) ובזמנו היה איזה תקרית שבה מרן הביע דעתו הרחבה דעת עליון, ולא מצאה חן בעיני הרבנים הליטאים, והיתה שערוריה גדולה.

ואז אותם תלמידים שהיו בשיבה היו מרננים על מרן (עפר לפיהם), והגדיל לעשות אותו בחור הנ"ל, שלקח את ספרי מרן יביע אומר, ובעט בו ברגליו והפילם לארץ (ה' ישמור) ואמר לי אותו שוחט שראה מחזה זה במו עיניו וצעק כלפי אותם תלמידים שזה חילול השם מאין כמוהו, עד היכן הדברים מגיעים. ויצא ממקום עבודתו באותה עיר, והגיע למרסיי. והיה כמשלוש חדשים, עבר אותו בחור ליד הישיבה ונפגע **בתאונת דרכים עם משאית שבאה ממולו**, אותו בחור היה יותר משנה **מרותק במיטה ללא תזוזה**, ורק לאחר טיפולים רבים, הצליח כביכול לעמוד על רגליו וללכת צולע כמו שאתה רואה.

ואותם רגליים שבעטו בספרי מרן זצ"ל, נפגעו אנושות, ה' יחזירנו בתשובה שלימה.

(ירחון יתד "המאיר")

כינור חידתי

א. מתי יש ענין מיוחד בזמן הזה לעשות אריג משעטנו צמר ופשתים יחדיו?

ב. תבשיל שבישלו נוכרי, (ועולה על שולחן מלכים, וכן אינו נאכל חל) ובכל זאת יש אדם שמותר לו לאוכלו?

ג. איך יתכן שצריך להפריש תרומות ומעשרות **מעוף**?

ד. איך יתכן שמותר לכולי עלמא לבשל ולאכול לכתחילה **בשר עם חלב**?

ה. איך יתכן שזך גמור מתחייב במצוות כבר **בגיל י"ב** שנה כנקבה?

ו. היכן מצינו אדם שמתחייב במצוות עוד טרם מלאו לו **י"ב שנה**?

ז. מה היא המצוה הראשונה שמקיים יהודי בהיכנסו למצוות?

ח. היכן מצינו בש"ס שני אחים שנקראו בחיי חיותם **באותו שם**?

ט. כאשר שינה אדם לגמרי את דעת חבירו, אומרים היום כי הוא עושה לו **שטיפת מח**, היכן מצאנו בש"ס ביטוי לכעין זה?

י. היכן מצינו אשה ששמה היה **שלום**?

יא. היכן מצינו בש"ס צמח שגדל **בתוך מעיו** של אדם?

יב. איך יתכן שכאשר יכין האדם לקיים מצוה – אזי **יעבור עבירה** ואילו כשלא תהיה לו כוונה לקיים מצוה – **לא יעבור עבירה**?

תשובות

א. כתב הרמ"א (יו"ד סי' ש"א) פרוכת שלפני ארון הקודש, או מפות שפורסים בארון או סביב התורה – מותר לעשותם כלאיים, וכתב שם בגליון מהרש"א שמה שנוגע בספר תורה עצמו אין לחשוש לאיסור כלאיים, והטעם הוא, משום שהעולם נוהרים בזה ולא יבואו להתחמם ולהנות בכוונה באריגים אלו, וסיים, שאילו לא היה ירא היה אומר כי **מצוה יותר שיהיו מכלאים**, כשם שמצינו שרצה הקב"ה בבגדי כהונה שיהיו מכלאים (ולמעשה יעוי' במשנה ברורה סי' קמ"ז ס"ק י"י)

ב. הנכרי עצמו לאחר שנתגייר, רשאי לאכול את התבשיל שבישל בעודו גוי ע"י תשובת "אבני זכרון" (ח"א סי' פ"ח) שכתב הטעם: שכל איסור ביטול עכו"ם והוא מגזירת תתנות וזה לא שייך אלא בעודם בגיון אבל לאחר שנתגיירו מותר.

ג. מסופר בירושלמי (דמאי פ"א ה"ג) שר' יוחנן שאכל בשר או ביצה היה מעשרן, שאלו תלמידיו והרי נאמר עשר תעשר את **תבואת זרעך**, והשיב להם: שבישל עם הבשר והביצים יין או שמן שלא הופרשו מהם מעשרות והבשר בלע מהם, והדין הוא **שטעם כעיקר** לכן צריך להפריש מהם תרומות ומעשרות.

ד. כתב בהגהות חשק שלמה (יו"ד סי' צ"ח) בשר שנברא ע"י ספר יצירה – מותר לבשלו בחלב, וכן כתב המלבי"ם (פרשת וירא) שאברהם האכיל את המלאכים בשר בחלב, כי ברא את בן הבקר ע"י ספר יצירה.

ה. בגמ' חגיגה (ד') מבואר שעבד כנעני חייב במצוות כאשר, ויש שלמדו מכאן שהוא הדין לגיל חיובו של העבד במצוות, שמתחייב כבר בגיל י"ב שנה כאשר (ע"י בגליון הש"ס גיטין מ"ב)

ו. יש שכתבו שכן נח חייב בשבע מצוות בני נח כאשר נעשה **בר דעת** אף שטרם מלאו לו י"ג או י"ב שנה (ע"י תשובת הרא"ש (כלל ט"ז) ומנחת חינוך מצוה ק"צ)

ז. כתב החתם סופר על התורה (פרשת ויחי) מצוה הראשונה שמקיים הנער – שהוא שש ושמש שזוכה לקבל עול מצוות, והשמחה היא מצות עשה דאורייתא לעובדו בשמחה וטוב לבב מרוב כל.

ח. לשני בניו של רב חיסדא קראו **מר** (ע"י רש"י כתובות פ"ט)

ט. במסכת נזיר (ל"ב) **שטפוהו** רבן לרי אליעזר, ופירש הראש: **העבירוהו מסברתו** עד שהודה להם.

י. לאשת רבי אליעזר קראו אמא שלום (ע"י שבת קט"ז, ערובין ס"ג) וכתב הריטב"א (שיטה מקובצת נדרים כ') כי **שלום** היה שמה, ואמא הוא מלשון גברת דרך כבוד.

יא. שבת ק"ג – שאדם שאכל טיט ומין צמח, (ונקלטו הצמחים במעיו וגדלו שם) וקדחו בו חור ומת.

יב. נאמר בשו"ע (סימן ל"א) בשבת וי"ט אסור להניח תפילין וכתב המ"ב (ס"ק ה') שאם הניחן **לשם מצוה** עובר גם על בל תוסיף, אבל **שלא לשם מצוה** אין בל תוסיף.

(החידות נלקחו מתוך הספר

ופריו מתוך להרב ארז חזני)

עלון השבוע מוקדש

לעיי"נ האשה החשובה שנפטרה בקיצור ימים ושנים

מרת שולמית רבקה בת אסתר ע"ה

נלב"ע ט"ו טבת תשפ"ה

ת.נ.צ.ב.ה

פינת ההלכה

משנכנס אב ממעטין בשמחה

* **משנכנס אב** ממעטים בשמחה, ולכן ישראל שיש לו דין ומשפט עם נכרי ישתדל לדחות משפטו עד לאחר ט' באב, מפני רוע המזל לישראל בימי פורענות אלו, וצריך למעט במשא ומתן של שמחה כגון צרכי חופה, ולהימנע מלקנות תכשיטי כסף וזהב ולא לבנות בית לנוי ולהרוחה.

ויש להימנע מלסייד את הבית, ולקנות מכונית חדשה לצורך פרנסתו מותר, ואם לטיול בעלמא יש להמנע אלא א"כ נזדמנה לו במחיר זול ולאחר ט' באב תתייקר.

* **מותר** להכנס לדירה חדשה בימים אלו לצורך מגורים הכרחיים, ולא לנוי ולהרוחה ואפשר לעשות חנוכת הבית.

* **המנהג פשוט** בירושלים ובארץ ישראל שיש להמנע מאכילת בשר מיום שאחר ראש חודש אב.

וגם יוצאי תימן שעלו לארצנו הקדושה צריכים להחמיר באכילת בשר, ולא יפרצו גדרי המנהג וביום ראש חודש אב, יש שנהגו להחמיר מאכילת בשר ויש שנהגו להתיר, ובמקום שלא נודע מנהגם יש להקל להם הואיל ועיקר הדבר אינו אלא מנהג.

* **מותר לטעום** בערב שבת תבשילים של בשר שמבשלים לכבוד שבת, ואף לבלוע מותר.

* **לדידן** נתפשט המנהג להתיר שתיית יין בתשעת הימים.

* **אבקה** שנעשית ממרק עוף בשרי, ושופכים עליה מים חמים ונעשית למרק נראה לי שיש להקל בה בימים אלו.

* **מותר** לאכול בשר ולשתות יין בסעודת בר מצוה ביום שמלאו לנער י"ג שנים ויום אחד, שהיא סעודת מצוה.

* **מותר** לתת בשר **לקטנים** גם אחר ר"ח אב, ואפי' הגיעו לחינוך ובפרט אם הקטן אינו ברי כל כך ורק כשהגיע לגיל שתים עשרה שנה ויום אחד, טוב להחמיר שלא יאכל בשר בימים אלו.

* **בסעודת מצוה** שאחר ר"ח אב כגון סעודת ברית מילה מותר לאכול בשר, וכל הקרואים של בעל הברית ואוהביו רשאים לאכול שם בשר, אך **בליל המילה** (ברית יצחק) אין הסעודה נחשבת לסעודת מצוה ואסור לאכול בשר.

* **המוהל**, הסנדק ואבי הבן רשאים לאכול בשר **בכל סעודותיהם** שביום הברית, שיום טוב שלהם הוא.

* **סעודת סיום מסכת** שנזדמנה בימים אלו, רשאים כל הקרואים לסעודה לאכול בה בשר, שהיא סעודת מצוה ואפילו מי שלא למד עמהם יכול להשתתף עם המסיימים.

* **בשנה זו** לא נוהגים דיני שבוע **שחל בו ט' באב**.

ולכן מותר לספרדים בשבוע זה, **להסתפר, להתגלח, לכבס בגדים, לרחוץ במים חמים**,

אך אכילת בשר למנהג הספרדים אסור עד י' בערב,

ואומנם כתב הבית יוסף שגוערין במי שמסתפר בערב שבת חזון, ולכן יש להתגלח ביום חמישי.

* **אעפ"י** שבשנה זו מותר ללבוש בגד מכובס בשבוע שחל ט' באב, מ"מ הואיל ובמוצאי שבת שהוא ליל הצום יצטרך ללבוש בגדי חול, לכן יש להכין בגדים אלו כבר מיום שישי ע"י שילבש אותם כחצי שעה ויפקיע מהם שם בגד מכובס, ואם לא הספיק להכין מערב שבת, יוכל ללבושם בשבת, אך **יזהר שלא יהיה ניכר שעושה לצורך מוצ"ש**, אלא לאחר שקם משנתו בבוקר, לובש בגד אחר ויישאר איתו למוצש"ק, ואם שכח להכין גם בשבת יכול להניח הבגד על הקרקע זמן מה וללבושו אח"כ, ואפילו בט' באב מהני תיקון זה.

* **הבגדים** הלבנים שעל הגוף וכן הגרביים מותר להחליפם ואין צורך להכין מערב תשעה באב.

(חזון עובדיה תעניות)

סיפור השבוע

סיפור מופלא מסופר על רבי אלעזר שך זצ"ל

באחד הימים דפק על ביתו של הרב אדם שהציג עצמו כעני מסכן שזקוק לישועה ומצבו הכלכלי קשה מאד.

הוא מספר לרב **שמצבו בבית איום ונורא** ואין בידו פרוטה לפרטה, ומה גם שאישתו חולה ושלושה בניו חולים ומטופלים בקביעות בתרופות שעולות לו הון רב, הוא ממשיך ומספר שהוא זקוק בדחיפות לסכום גדול של כסף על מנת לרכוש תרופות והמצב הגיע לידי פיקוח נפש, הרב שך שהיה ידוע כאב רחמן לכל מי שניפגש עימו, ניגש לארון שהיה בחדרו והוציא משם **סכום גדול של כסף**, הכניסו למעטפה ומסר לעני.

אותו עני יצא מהבית שמח וטוב לב תוך שהוא מודה לרב שהוא הציל את חייו, לא עברו שתי דקות ועל מפתן ביתו של הרב דופק **נכדו של הרב שבה לבקרו**, ומיד שנכנס פנה אל הסבא הגדול ושואל אותו האם לפני כמה דקות היה אצלך אדם שהציג עצמו כעני ומסכן, הרב שלא היה נוהג לשתף שום אדם במעשיו, שאל את הנכד מדוע אתה מתעניין בכך, והנכד משיב לסבא **שיש לו סיבה מוצדקת מאד** והכרחית לטובת הענין, כששמע זאת הרב הוא סיפר שאכן היה כאן עני שגולל בפניו את קורות חייו וקבל ממני צדקה.

כששמע זאת הנכד התפרץ ופנה אל הסבא הגדול ואמר לו אדם זה הוא **שקרן ונוכל**, אני מכיר אותו שנים רבות וידוע בוודאות שאישתו לא חולה וילדיו לא חולים, והכל בסדר עימו,

כששמע זאת הרב, הוא פונה לנכדו ואומר לו, תן לי יד, **בא ונרקוד יחד**, הנכד חשב שמא הסבא לא הבין מה שסיפר לו, ושוב פנה אל הסבא ואמר לו סבא, אדם זה שקרן, והכל בסדר איתו. ושוב פונה הרב לנכד, תן לי יד, **בא ונרקוד יחד**, ואכן רקדו יחדיו בשמחה, מיד לאחר מכן פונה הרב לנכדו ואומר לו:

דע לך נכדי היקר שמרגע שאותו עני עזב את ביתי לא הייתי רגוע ודאגתי על אישתו וילדיו שאינם חשים בטוב, ועכשיו שאתה מספר לי שהכל בסדר **אין לי שמחה יותר גדולה מכך**, ולכן ביקשתי לרקוד איתך.

וכאן פונה הנכד לסבא ושואל: אבל בכל זאת סבא, הרי מדובר בכספי צדקה, איך זה שנתת לאדם נוכל ורמאי בלי לבדוק.

וכאן באה **תשובתו הפלאית** של הסבא מרן הרב שך זצ"ל, שאמר לנכד: דע לך, שבכל פעם שבא אדם לבקש צדקה אני נותן מהארון שנמצא כאן בחדר שזהו כספי צדקה, אך הפעם משום מה **נתתי מכספי האישי שהיה איתי**,

וב"ה שלא נכשלתי בדבר.

למדנו מכאן את הסיקציה דישמיא שמלוה את גדולי ישראל בכל מעשיהם.

גימטריה בפרשה

ואהרן בן שלש ועשרים ומאת שנה במתו בהר ההר (ל"ג, ל"ט) פירש"י שנסתלקו ענני כבוד

"במתו בהר ההר" בגימ' "ונסתלקו ענני כבוד"

ונשיא אחד נשיא אחד ממטה תקחו (ל"ד, י"ח)

"נשיא אחד ממטה תקחו" בגימ' "שזוכין לו לאדם שלא בפניו", (ע"י קדושין מ"ב)

והיו הערים... ולרכושם ולכל חיתם (ל"ה, ג')

ובגמ' נדרים פ"א, מאי חיתם, כבישה

"ולכל חיתם" – בגימ' "זה כבישתם"

שבועים שנה בלי לפגוע

סיפור רב אהרן טויסיג שליט"א

בתולדות הגאון רבי עקיבא איגר זצ"ל כתוב שהקפיד מידי יום ביומו, לאחר שטעם מהסעודה שהכניח לו אשתו,

לשבח אותה ולומר לה **שהארוחה שהכניח היתה טעימה**.

רבי עקיבא איגר- שהיה שר התורה, והרה"ק מצאנו זצ"ל התבטא עליו הרשב"א שבדורינו, שאין לנו מושג בגדלותו

הבין כמה חשוב לפרגן לרבנית, ולהחמיא לה על מה שהכניח.

הנהגה דומה מופיעה בספר "מאיר עיני חכמים" על מרן ה"חפץ חיים" זצ"ל, שתמיד לאחר שטעם מהארוחה שהכניח לו אשתו לו אשתו,

הקפיד להחמיא לה על מעשה ידיה.

אלא שלאחר מכן פסק מלאכול! כי אם הארוחה טעימה-

איך ניתן להיות "בעל תאוה" ולאכול ממנה?...

אין לנו מושג מה יכול אברך, או בחור, ואפילו ילד, להועיל,

אם הוא אומר לאשתו או לאמו, שהארוחה היתה טעימה!

כמה תעצומות וכוחות נפש יכול דבר כזה להחדיר בבית יהודי!

מי לא ממתין שהעומד עליו – מנהל העבודה, או מנהלו הרוחני וכדו' יחמיא לו!! **כמה דמעות ועגמות נפש** אירעו ממנהלים שלא היו

מסוגלים להחמיא לעובדיהם על עבודתם! אם הם מחמיאים להם-

הרי עיניהם היו זורחות משמחה,

ואף היו מצטטים את הדברים בבית, לפני בן או בת זוגם.

כמה כוחות נפש אפשר להחדיר למלמד בתלמוד תורה, באמצעות

מכתב קטן ששולחים לו, ובו ההורים כותבים שהילד סיפר כראוי

את פרשת השבוע,

המלמד רואה בכך שעמלו לא היה לריק אלא נשא פירות.

אדרבה, כולנו מוזמנים לשאול את המחנכים **כמה כח זה מוסיף** להם,

הפתק הקטן שהם מקבלים מההורים... הם ממתניים לו!

אין הבדל אם זה המחנך או כל עובד אחר,

מי לא רוצה לשמוע מחמאה גם אם אינו דורש אותה בפירוש.

למה "לקמץ" בזה? מה אכפת לך לומר מחמאה לזולתך?

ראיתי דבר נורא אשר תסמנה שערות הראש, בספר "מעשה איש" על

ה"חזון איש" זצ"ל (חלק ב עמוד קס"ו) מובא בשם הגאון רבי שמריהו

גריינמן זצ"ל, שהיה מהאנשים הקרובים ביותר אליו.

הוא שאל את החזון איש **מהי דרגת השיא** שאדם יכול להגיע אליה בעולם הזה.

בטוחני שאם הייתי שואל רבים וטובים את השאלה הזאת,

הייתי שומע תשובות רבות ומגוונות אבל ספק אם משהו

והיה מכון לתשובתו של החזון איש.

וכך השיב החזון איש:

לעבור את השבועים שנה, מבלי לפגוע באיש!

החזון איש היה חומת אש, מי כמוה ידע גודל מעלתה של התורה

הקדושה. והוא זה שאמר שהשיא הגדול ביותר אליו יכול להגיע אדם,

הוא לא לפגוע כל חייו בזולתו.